

תולדות האוכלוסיה היהודית בלטביה

האיזכור הראשון של קהילה יהודית קבועה בשטחה של לטביה (בגבולות של היום) הינו מ-1571 בעיירה פילטנה (Piltene) שבקורלאנד (באותה תקופה – בשליטה של בישופ מקורלאנד).

ככלל היסטוריה של יהודים בלטביה קשורה להתפשטות של מלכות פולין/ליטה לשטחי האיזורים הידועים היום כ- Kurzeme ו- Latgale במאה 16. מאוחר יותר – במאה 17 - Kurzeme ו- Zemgale השתייכו לדוכסות קורלאנד, Vidzeme של היום היתה חלק מ- Livonia שבמאה 17 ו-18 עברה עם התפרקות המסדר הליבוני לפולין, לשבדיה ולבסוף לרוסיה.

יהודים קבלו זכות להתיישב בשטחים אילה או גורשו מהם בהתאם לשלטון שבאותו פרק זמן שלט בשטח. כך בדוכסות קורלאנד יישוב קבע של היהודים התאפשר בתקופת השליטה הפולנית, לאחר מכן – היהודים גורשו משם ולבסוף אחרי כיבוש האיזור ע"י הרוסים התאפשרה ליהודים ישיבת קבע באיזור – השליט דוקס בירון (Biron) שהיה גם שר החצר בתקופת שלטונה של הקיסרית הרוסית אליזבת רצה לפתח מסחר ומלאכה באיזור והיה מוכן לתת ליהודים לבוא להתיישב בדוכסות.

לקראת תחילת המאה ה-20 הגיע אוכלוסיית היהודים בשטחה של לטביה של ימינו לכ-140 אלף איש (כ-7.4% מכלל אוכלוסיה). הדינמיקה של האוכלוסיה היהודית בלטביה מוצגת בטבלה הבאה:

טבלה: יהודים בלטביה

שנה	מספר יהודים	% באוכלוסייה
1897	142315	7.40
1914	185000	
1920	79368	5.13
1925	95474	5.33
1930	94388	5.00
1935	93479	4.79
1939	86422	4.40
1941 (יולי)	66000	
1943	12964	
1959	36600	1.80
1970	36700	1.60
1979	28300	1.10
1989	22900	0.90

בתקופת השואה נרצחו בלטביה כ-70 אלף יהודים מקומיים (קרוב ל-90%) וכ-20 אלף יהודים שנשלחו לכאן מגרמניה, אוסטריה, צ'כיה ומדינות אירופה אחרות.

חומר רב בתולדות יהודי לטביה (ברוסית) ניתן למצוא באתרים הבאים:

rianova.narod.ru/nac/evrei.html

www.ejwiki.org/wiki/История_евреев_Латвии

באנגלית:

en.academic.ru/dic.nsf/enwiki/2185046

http://www.thefullwiki.org/History_of_the_Jews_in_Latvia

http://www.jewishgen.org/latvia/SIG_History_of_Latvia_and_Courland.html